

2022 INUIT UKIUQTAQTUMI KATIMAJINGIT NALUNAIQSIVUT

Nalunaiqtauvut Inunnut Kalaaliit Nunaani, Kanatami, Alaaskami, ammalu Sikaatkami, taakkuninga 14-nganni Arraagutamaaqsiutinganni Katimatillugit Inuit Ukiuqtaqtumi Katimajingit (ICC) Julai 19-mi 22-mut, 2022, katinngajuinnaunatit katimaqatigiittut PUVVIRINNAALUK pijjutigillugu, ammalu ilulinginni pilirianginni Katimaniujumit

INUIT – PERTUJAASSUSEQ EQQISSINERLU

INUIT - SANNGINIQ SAILINIRLU

Nalunaiqsikanniqtuq Inuit Ukiuqtaqtumi Katimajingit (ICC) pitaqarngat ajiungittunit nipiqaqtutit Inunnut silarjualimaamut. Maligaqaqtut taakkua inuit ukiuqtaqtumi katimajingit (ICC) sanngatittikanniqjillutit atausiuqatigiillutit inuit silarjualimaamit ukiuqtaqtuuninganni; saqqijaaqtittinnirlutit inuit qanuilinganinginni, pijunnautinginni, pijumajanginnillu silarjualimaami; aaqqissuilutik ajauqtuilutillu akunimut piqjarnit attanaqtumiiqunagit ukiuqtaqtut; ammalu piliriqatigattiarumallutit katimajijunik, makimajjutissaujukkut inulirinirmullu Ukiuttaqtumi,

Ajatuiqtuikanniqtut Inuit kamatillugit isumaaluutigijanginni atausiuqatigiillutit nipiqlutit, sannginiqsauqattaratta atausiulluta. Maligait tamakkuninga uqausiujunik katimajinginni Inuit Ukiuqtaqtumi Katimajingit (ICC) 1977-mi ullumilu sulit taimaimma,

Iqqaumattijut sanngininginni ilagii tunngavigiqattaqsimajanginni inuit ilagiinnik aanniaqtulirinikkut inuunasuattiarnikullu inulimaat, piqasiujjillutit pisimattittiarnimut ilaliujjinimut surusinginni, inuusuttunik ammalu innatuqarnit. Attanaqtumiinnginittinni ippinniagiaqaratta tunngasuttitalutalu, uppirijaulutalu piugijauttiarlutalu kikkulimaanut,

Quviasuutiqaqtut piujurjuaraalunnik unikkaaqtuarnimut, ammalu silarjuami nalunaiqtausimaninginni Nunaqaqaaqsimajut Uqausingit, ilisaqsisimagatta uqausittinni, asinginnillu piqqusirijattinni, tunngaviqaratta Inuit piqqusinginni, qaujimaninginni kikkuninginnillu, ammalu piqqusivut ilaakkuuqtaujariaqanngimmata kinaunnittinni. Uqausivut sanngijualuummat, taimaittuulluni taimaittuunginnarniaqtunilu kisulimaattiarnut attuqtaunnittinnut, isumalirinimut silalu asijjipallianingannut, asivarnimut ammalu niqissaqattiarimut pisimattittiarimut inuullu,

Nalunaiqsikanniqtuq Inuit Qaujimaninginni ilisimajunik uqausittinni, piqqusittinni, uppirijattinni, iliqqusittinni, ilagiinnik attuattiarnitinni avatittinnu, pivallianginnarniaqtuta aturlugillu ajiungittunik qaujimanijunik,

Nalunaiqsittiarniq Inuit Ukiuqtaqtumi Katimajingit (ICC) attanaqtumiinngillutit ilaliujjiqattarlutit, Inuit ukiuqatigiinngittuugaluat, arnait angutiit, qanuittutuinnarnit aippaqaraluaqqata, qaujimaninginnillu ajiigiinngikkaluaqqata uqausingillu tunngasuttigiaqtaqvut,

Isumagilugit PUVVIRINNAALUMMI ammalu **ilisarilugit** nilliajjutauqattarngata isumaaluutigijaujut taimaillauqtaugiaqarninginni ammalu iqqaqtuivilirinnittigut tamakkuninga aanniaqtailimajulirinirmit inuunasuaqtiarninginnillu Inuit,

Iqqaumattiniq 2008–mi Ilulissat Nalunaiqtausimaningit Ukiuqtaqtumi Tallimanit Avittuqsimajunik piliriniarninginnillu sailijumiiqujillutit maligalirinirmut piliriassanik, ilisaqsisimagat akitturautiqattarningit aulattinasuarninginni Ukiuqtaqtumi, ammalu attuaniqaqtunik sila asijjipallianingannut, imakkullu umiarjuat amisuuningit, sanavinnillu, unalinnillu, asinginnillu qanuilluuruluuqaqtunik ulurianaqtumiitittilirngata avatittinni, piqqusittinni, niqittinni, inuunasuarnimillu pivallianirmit attanaiqsimaqullugit,

nalunaiqsikanniqtuq inuit Ukiuqtaqtumi Katimajingit (ICC) piqujivungaarutik 77-11, ilisarijaulutit tamakkua pijumajangit Ukiuqtaqtulimaamiittunit inunnut ukiuqtaqtuq atuqtaunginnarniarngat qangalimaaq sailiviujaqturlunilu avativullu attanaqtumiigiaqanngimmat, takurannaqtautuinnajjaangittuq akaunngiliurutiujunulluunniit atuqtauluni inunnut akaunngiliurutiujunulluunniit,

Ilisarilugillu nunalivut takunnaniqpaangummata asijjiqtualunni sukkalijualunnik Ukiuqtaqtuup iluani, ujjirusuttiaqtugut ajiungittunik inuit pijunnautinginni, piqqusinginni, aanniaqtailimajulirinirmit ammalu inuit attuqtauninginni tamatumunga sila asijjipallianingannut. Qaujimanivut, illittupallianivut attuiniqaqquarnagillu parnavivut ammalu aulattiniriqattaqtuvut pillarialuummata kamatilluta assurunnaqtunik,

Ujjirusukkannirasuarluta aturiaqallarittunik pilirianguniaqtunit Ukiuqtaqtuup Imanganni sila asijjipalliatillugu ammalu silaliriniq namituinnaaluk silarjualimaami, ukiuqtaqtuup imanga, sikulu imavillu qitinganniittut pitaliinnaummata, qanuittailimagiaqtaqtutillu piunasuattariaqtaqtutilluummata,

Iqqaumattilluni Ukiuqtaqtumi Inuit Nalunaiqtausimajunik Tigumiarninginni Nunamit Ukiuqtaqtumi, Ukiuqtaqtumilu Qanuilinganinginni kamattariaqalauqtut piunasuarlutillu inunni kamagijauqullugit isumaaluutingit silarjualirinirmuungajunik ammalu aqqittauqullugit silarjuami akaunngiliurutaqut ammalu sivunittinnu Ukiuqtaqtumi,

Ilisarilugillu piliriqatiqariaqarninginni gavamakkunni pijunnatillugit inuqutivut asianuurunnattiaqullugit kanatami killinginnillu avittuqsimajunik ammalu angirraliurunnarlutit asinginni avittuqsimajunit nunattinni,

Ilisarilugillu saqqiratta maannaujuq avatittinni silarjuamilu attanaiqsimannginninginni, suli Ukiuqtaqtumi nunanginni asijjipallianginnarnagata, ammalu Inuit Ukiuqtaqtumi Katimajingit (ICC) ajiungittunit parnapalliammata qimirruiarluni nutaat assuruutauqattaliqtut Inuit Nunanginni,

Nalunaiqsiningit taakkua Inuit Ukiuqtaqtumi Katimajingit (ICC) pigiaqtiqatausimamma Ukiuqtaqtumi Katimajinit Piqataunginnarniaqtunik piqataunginnaqullugillu ilagijaunginnarlutit avittuqsimajunut katujjiqatigiinnut. Tamanna isumaaluutigilarikkattigu maannaujuq nuqqanganingani ammalu aqqittauqullarittutigillu,

Nalunairmilugillu silarjuami atuqtaujunnaqtut, gavamauqatigiinnut pivissaujut, Ukiuqtaqtumullu turaangajunik pivallialutit attuiniqarunnaqtunit sivunittinni nunattinillu, piqataullariqattarlutillu tamakkua iliqqusinginni kamatillugit ammalu pimmarialunnit isumaqataujunarlutit, piqasiutilugit Ukiuqtaqtumi Katimajit, Silarjuami Katujjijit timiujullu ajiungittullu timiujut, asingillu gavamalirinirmiittut katujjiqatigiit ilagijaugialiit,

Assuruutigikkanirlugit tamakkua iliqqusituqaqtinni niqigiinnaqtavut kikkunittinni nalunaiqsijjutaummata piqqusittinillu, qanulimaarlu uppirittiarattigu asivaqtivut iqalugasuttivullu, ikajuqattaqturjuanguninginnut quviasuutigijauqattaqtutillu Pijunnattiarlutit, atuinnaulutit, piqqusivut, pitaqainnarlutit, qanuittailimalutit piunasuinnarlutillu, isumaliuqtiit aulattijiillu niqigijattinni kamattiarunnarlutit avativullu qanuiqunngittiaqtutigu. Ilitturnivut tamaannivullu aulaniriqattaqtavut nunattinni tausanginniittunit ingirrainnargata. Niqivut namminirigattigu, pijunnautigillutigullu namminiq piqujaliurunnaqtuta kamagilutigu, pitaqariaqalarimmata inuunittinni niqissaqattiarnillu,

Pitaqarunniittiarlugit ulurianaqtumiinningit niqissavut, makualu iqaluit (salmon) pitaqarunniipallianingit, nirjutiillu timingit asijjipallianingit, avativullu sanaviujullu attuiniqarunginni, angijualunnillu **piluqaqattatillugit** iqalunni piunngimmat ammalu pitaqakkanniriaqarunginni inunnt pinasuaqtinut aulattiqataulutit tamakkua niqissait qanuiqunagit avatittiniittullu,

Pitaqariaqallarinninginni tuavirnaqsijut kamagijaugiaqarunginni aulattijutiit pitaqanngiluarninginnut, makua illulirinit; imaq ammalu salumagiaqarunginnut; tusaumaqattautiliriniq uajamuuqtukkut; ingirrajuliriniq ammalu aanniavilirinimut pijittirautingillu; kinaaluit aulatauttariaqarungit Tamakkua **pitaqanngiluarninginnut** attuiniqalirngata inuusinginni inulirinimillu assuruutauqattaqtutit inunnt aturuniittimmata inuit pijunnautinginni,

Nalunaiqsiniq pitaqakkanniriaqarunginnillu tamakkua tuavirnaqsijut kikkutuinnarnut attanaqtumiigiqannginninginni pijittirutiit Inuit Nunanginni ammalu pitaqanngiluarninginnut kisutuinnait nunalittinni. Kikkulimaattiat attanaqtumiigiqanngimmata nunanginni, attanaqtumiinngillutit ningaqtauqattangillutillu, aangijaarnaqtunillu atuluangillutit, qunujunniqtauqattangillutit, piqujatauqattangillutillu. Nunaliit attanangittuulutit nunalittiavaulutit, nunaliittau tunngaviqattiarlutit inuuqatigiinnirmit,

isumaaluutiminik uqarlutit Jagasimajunik Inuaqtausimajunillu Nunaqaqqaqsimajunik assurunnaqtumiitturjuangulirngata asinginnillu pirajataulirngata aulattigumajualutuinnarnut silattittiniinngaqsimajunik sannginiqsaugasuttunik, ammalu kamagijaugiaqallariliqtut pigiarutaulutit piqujattigut sivullipaujaujaliit tamakkua pijjutingillu nalunaijarlugit,

Isumagillugit, Inuit pittiaqtausimangittuqpaalummata qallunaanut. Attuiniqaqsimmata aulataunginnaqtutit, suli maannamut tukisinasuaqtugu tamakkuninga aannirutigisimajattinni attuiniqaqsimajut uvattinnut, ammalu makikkannirunanittinni, sannginiqsaugunnaliqtuta mamisarunnaliqtutalu,

ilisarilugillu attuaniqaqtut inuit pijunnautingit piluqaqtumit pijunnautingit Inuit tamakkuninga piqatauqattariaqarngata aulanijunik attuiniqaqtunit uvattinnut Nalunaiqtausimallutit Silarjuami Katujjijinut Nalunaiqsijunit Pijunnautinginni Nunaqaqqaqsimajunik, Mialigait Nalunaiqsimallutit Pijunnautinginni Nunaqaqqaqtuminiit, Silarjuamilu Iqqanaijaqtinut Katujjiqatigiit (ILO) Angirutik Naasutilik 169,

Quviasutiqarniq nutaangulluni, piqataukainnaqattanittinni Silarjuami Imalirinimut Katujjiqatigiinnut, Naalattiuluta ilagijaulluta Gavamaujunik Katimajinit Sila Asijjipallianingannut, pivallianinginni katimajijut Nunaqaqqaqsimajut Niqilirinimut Niqinillu Piruqsainimillu Niqinut Katujjiqatigiinnut,

Makippallianiq kajusinittinni Ukiuqtaqtumi Silarjuami Inuit Katimaninginni Aanniaqtailimajulirinirmut ammalu Inuunasuattiarnirmut katimallutillu takunnaniqsauullutit “Inuit inuusuttut ammalu attuaninginnut piqqusittinnut isumattiarinirmut ammalu imminiqtailimanirmut” ilisarismagattigu tamakkua aqquatummata inunnut inuusuttunut nalunaiqtausimallutit isumattiarinasuarnirmut ammalu apuqtarutauvattut amisunut Inunnut piusivaallittinasuarnirmut isumalirinirmut,

Quviasuutiqarniq kajuttiarninginni Saqqipallasimajut Sivuliqtissait Pigiarutingit, quviagilugit atuliqujaujut piusivaallikanniqullugit inuusuttut piliriqatiqarunnarlutit pivalliaqarunnarlutit, ammalu, sivukkaqtainginnarasuarlutit “aqquataqattarlutit” ilisimattiarlutit, nalunangittunillu aqquiqarasuarlutit inuusuttut piliriqataqattarlutit iqqanaijarvittiavauqullugit sivulliqpaujjaunginnarlutillu,

Assuruutiqakkanirlutit taimailluatittiniq pijunnautinginnillu piliriqataqattarlutit ammalu aqqissuiqataulutit Inuit Qaujimatuganginni pitaqariaqatunik isumaliuqtunirmut, piqujarnit, qaujisarnirmut, qimirrunirmut, ujjisurnirmut, aulattinirmut, tunngasuttittiaqtugut silarjuami Ukiuqtaqtumi Inunnit Utturautissanik Taimailluatittinirmut Pijunnautinillu Piliriqatiqarnirmut,

Quviasuutiqarniq aqqissuininginni Silarjuami Inunnit Namminiqaqarnirmut Katujjiqatigiinnik, pijutingit ajauqtuikanniqtunik atuutiqaqtaqullugit taimailluatittikannirasuarnimillu makimajjutissaujunik Inuit sasaijatkunginni saqqijaqtitaukkanirngata namminiqaq pinasukkanniriaqarninginni Inuit Nunanginni, piusivaallikannirlutillu inuusingit Inuit ammalu saqqijaaqtittikannirnimut makimajjutissanik tamakkuninga Inuit Ukiuqtaqtumi Katimajingit (ICC) ilagijaujunit silarjuami avittuqsimajunik, sivulliqpaami katimaniulaaqtumi qilanaattiaqtugut kiggaqtuinginnarumallutalu nammiqaqarnirmut attuaniaqatunik silarjuami killinginni Kamagijaulutit piliriangulutillu turaagangit silarjualimaami, Inuit Ukiuqtaqtumi Katimajingit (ICC) kiggaqtuillutit Kalaafit Nunaani ammalu Alaaskami piliriqataulutit Ukiuqtaqtumi Makimagasuarnirmut Katimajinginnut, ammalu.

Nalunaiqsikanniqtuq pinasuarninginni malittunik taakkuninga taimailluatittilutit avativut qanuiqunagit, makimajjutissaugunaqtunik, piqqusittinni inuusittinillu.

Ajauqtuqtaulutit qulaaniittunik titiraqsimajunik isumaaluutinnik ammalu isumagijaugialinillu, imainniaqpugut:

1. **Tunngasuttittijugut tigisigumallutalu** Inuit Ukiuqtaqtumi Katimajingit (ICC) Unikkaanginni Piliriarisimajanginni 2018 – 2022 atuliqtigumallutigullu tamakkua pigiarutiujut kajusiqullugit kamagijauqullugillu kamagijaugialiit piqujininginnut isumaaluutigijaujut saqqiqtausimajut inunnut
2. **Qilanaattiaqtugut** takunnaqattautiluta Katimaqatiqalaarnitinni Ilulissat, Kalaafinnit, julainguliqqat 2023, uqausirilugit pivallianingit inuit ukiuqtaqtumi katimajingit (ICC), qaujimaugialiit pivallialirataalauqtut, pivalliakannirialit Inuit Ukiuqtaqtumi Kanatami (ICC) piliriassangit parnautiit, piqasiutillugit Ilulissat Nalunaiqtauningit, ammalu quviasuutigilugit ajjiungittuunittinni piqqusittinillu.
3. **Nalunairlugit** sivulliqpautigialiit taikani 2022-2026 maligait Atuagattiavauqullugit, Attanangittunit Inuillu Nunanganni, Aanniaqtailimaniq Inuunasuattiarnillu, Uqausiliriniq Piqqusilirinirlu, Asivarniq Niqissaqattiarnillu, Ukiuqtaqtuullu Imanganni ammalu Imalirinirmut, ammalu Aulajjutinik Pitaqangiluarninginni. Angiqtuqut tamakkua pigiarutauqullugit pivalliaqullugit Inulimaat.

4. **Tililugit** Inuit Ukiuqtaqtumi Katimajingit (ICC) sivuliqtiit katimajiralaangit tikkuqaqsikulugit parnattinik qimirrugajaqtunik inuit ukiuqtaqtumi katimajingit (ICC) aulattijjutingit aaqqissimajut ammalu atuliqujaininik saqqiilutit ajauqtuikannirlutillu 2026–mut GA kamagijauqullugit piliriqatuaqiaqarningit katimajiuunut maligaqarlutit, piqatauniqsauqattarlutit, ajjigijjuumiqattarlutit avittuqsimajunik ilaliujjiniqsaulutillu Inuit Ukiuqtaqtumi Katimajingit (ICC) pilirianginni ammalu atuutiqaattarlutit nilliaqatigarunnarninginni kamagiaqa rninginnillu pijaujumajunik Inuit sivulliqpautigialinginni.
5. **Tililugit** Inuit Ukiuqtaqtumi Katimajingit (ICC) sivuliqtiit katimajiralaangit piusivaallikannirlutit parnautingit ilinniarningit ICC–kut 2018–mi, maannaujurlu manimajjutinik silarjuami, nalunaijarlugit kinnguumajat atuqtaugialiit, parnautiliurlutit katujjilutit, piliriqatigiillutillu parnanninginni.
6. **Tililugit** Inuit Ukiuqtaqtumi Katimajingit (ICC) piusivaallirlutit iluani silataanilu tusaumaqattautininginni, piliriqataunginnarlutit Tusaqsautitaunginnarlutit Ukiuqtaqtumiinningit.
7. **Uqautilugit** Inuit Ukiuqtaqtumi Katimajingit (ICC) Sivuliqtiit Katimajiralaangit qaujisaqattarlutit parnautiliurlutillu aturunnarlugit Ukiuqtaqtumi Katimajit pijumajunillu Inunnit sanngatikannarlugit ajjiunginningit piliriangit Inuit Ukiuqtaqtumi Kanatami Piqataunginnarlutillu Ukiuqtaqtumi Katimajinut.
8. **Uqautilugit** Inuit Ukiuqtaqtumi Katimajingit (ICC) Sivuliqtiit Katimajiralaangit piqataunginnarlutit taikkununga Silarjuami Katujjijinut timiujunut, piluaqtumit timinut, asinginnillu gavamaujunik aaqqissimajunut, qaujigiarlugillu 2030 Pivallianirmuungajut Turaagangit tilisilutit piliriqataulutit Ajjiungittunit unikkaaliurnirmut qanuilingalirninginni inuit, pijunnautingit, piliriangit malittutit Nalunaiqtausimajut.
9. **Nalunaijarlugit** maligait aulattijjutiit imattinni Inunniinngaariaqarngata saqqiqtaungillutit piqatautinnata. Suurlu, Silarjuami Katujjijit Katimatillugit Maligalirinirmut Imarmi (UNCLOS) asinginnillu qanuuluurutaunik saqqiqtausimajut ilagijaunata. Taimaiqattariaqarunniirngata.
10. **Tussirarlutit** qaujisaqtinik, piqujaliuqtinik, gavamaujunik, ammalu asinginnut taimaittulirijunut ippigusuttiaqullugit ikajuqtuilutillu Inuit namminiq pijumaninginni qanuittutuinnaqtigut suurlu qaujisarninginni Inuit Nunanginni, piliriqataulutit inuit nunaliillu taimailluaqtaulutit piqatauttarlutillu piliriqatigattarlutit sivumuattiaqullugit atuinnaqullugillu tusarutiit isumaliuttiarunnaqullugit tusaumattarlutit tamakkuninga atuqtauvattunik Inunnut.
11. **Tililugit** Inuit Ukiuqtaqtumi Katimajingit (ICC) atuliqtitlutit Silarjuap Ukiuqtaqtungita Inunnit Maliganginni Pijunnautinginni taimailluaqtaugiaqarninginni piqatauttarlutit silarjuami makuninga isumagijaujunik asijjiriaqarninginni timiujunik katimajiillu isumalutit imaak uvattinni uqausiqanngippat, uvattinni piqatautittingimata.
12. **Tussirarlutit** Inuit Ukiuqtaqtumi Katimajingit (ICC) Sivuliqtiit Katimajiralaangit qaujisaqullugit naammammangaata qaujisarnirmut piliriat, makualu iliqqusiujut ammalu kiinaujait parnautingit, qaujisarmilugit isumaalugijaujut inuit najuqtaminik nunamit ammalu namminiq pijumaninginni, nalunairlugillu pijunnautingit suurlu Silarjuami Katujjijit *Nalunaiqsisimaningit Pijunnautinginni Nunaqaaqaaqsimajut*.

13. **Piliriniarnirarlutit** piusivaallitillugit kamagijaulutillu pijunnautingit Inuit surusiit inuusuttullu, makualu pijunnautingiq ilinniaqtulirinirmut, timikkut isumakkullu, illuliriniq, isumaqsurluni nillirunnarningit ammalu paqqijauningit atuinnaulutit inulirinirmut piqqusilirinirmut pijunnautingit, suurlu ilinniarunnarlutit uqarunnarlutit Inuttitut uqausingillu ajjigiinngittut, pijunnarniqarlutit ilisarilugit ajjigiinngittut silarjuami pijunnautingit inuit atuqtaujuunaqtut piluaqtumit, Nunaqaqqaasimajunut ammalu Allanut Angirutinginnut (ILO 169). Surusiit qunujunniqtauqattarningit arnailu angutiillu ningaqtuqattarningit kamagijauqattarlutit, pigiarutigijaujut ajjigijjuumiqattarlutit Silarjuami Katujjijunik Katimajinginnut Pijunnautinginni Surusirnut kajusittiaqullugi, piliriqatiqarunnarlutillu Katimajiralaani Makununga Pijunnautinginnut Surusirnut kamagijaulutit atuqtauqattaqtunik innut surusirnut inuusuttunullu.
14. **Tussirarlutit** gavamakkunni kamagijauqullugit tamakkua isumalirinirmut assuruutaunginnaqtut quvvasittialuullutillu imminiiqattaqtut Inuit piqqusingitigut kamagijaujuumilutit. Inuit imminiraimmata, pinngittunit nunalinni saqqiqtuqasuungummat namituinnarlu Inuit Nunanginni.
15. **Piliriniarnirarlutit** atuliqittilutit Saqqirniaqtunik Sivuliqtiujunik atuliqujaminik asinginnillu pigiarutissanik tamakkua atausiujuumilutit, tunngaviqattiarlutit piliriqatiqarlutillu piliriangit aaqqipallialutit, atuqtailimaniqsaujuumilutit uuttuutiqarninginni inuusuttunik katimajularninginni.
16. **Tililugit** Inuit Ukiuqtaqtumi Katimajingit (ICC) Sivuliqtiit Katimajiralaangit nalunaijailutit piuniqaanni makimagutaujuunaqtunik, aanniaqtulirinirmut inuunasuattiarnimullu nunattinni, ujjirusuqpaallitittikannirlutit ikajuqtuilutillu tamakkuninga iliqqusiujuunik taimailluatittiniunngittunik Innuit qaujimaajuinnangillutit.
17. **Tililugit** Inuit Ukiuqtaqtumi Katimajingit (ICC) Sivuliqtiit Katimajiralaangit ikajuqtuilutit piliriangujunit Inuit gavamakkunginni pijittiraqtunillu katujjiqatigiinnik ammalu pigiaqtittilutit nunalit kanatamilu gavamaujunik piliriqatiqarlutit ilagijaujunik, atausiujuumilutit pivallialutit inuit, kiinaujaqatitaulutit atuliqtitaulutillu tamakkua pijittirautituinnavattut, piluaqtumit kikkutuinnait attanaqtumiiqunagit pijittirautiit, ilinniatittikainnarniujut aulajjutinut pijaugialiit nunattinni.
18. **Piliriniarnirarlutit** ikajuqtuilutit Inuit uqausinginni pigiarutaujunik kikkulimaanut silarjuami avittuqsimajunik piqatauniarnirarlutillu silarjuami piliriqataugunnarninginnut sanngatikkannirlugit uqausivut. Piluaqtumit, **piliriniarnirarluni** piqatauqattarlutit Silarjuami Katujjijit Nunaqaqqaatqumirnit Qulinut Ukiunut 2022-2032 quvvariarlugit piliriqatiqarlutillu Innuit atuqattaqtanginni, uummatittikannirasuarlutit, tigusikkanirlutit, saqqijaaqtittilutit ammalu ingirratinnarasuarlugu uqausivut ajjigiinngittunit uqausiqatigiinngittut ammalu piliriqulugit gavamakkut atuliqittilutit piqujaqtigut, ikajuutitigut kiinaujanillu atuinnaqarlutit sunakkutaarnut tamakkua pijittirutiugullugit atuinnaulutillu inuttituungalutit.
19. **Tililugit** Inuit Ukiuqtaqtumi Katimajingit (ICC) Sivuliqtiit Katimajiralaangit nalunaiqsilutit kiinaujatigut ikajuutissanik Inuit Ilinniaqtulirinirmut Katimajiralaanginnut taikani 2022-2026 katimajiralaanut piliriniaqtillugit quvvariaqtittikannirasuarninginni uqausittinni. Suurlu uqalimagaqtigut, nijjausijarnikkut, pinnguarnikkut, titirarnikkut piqqusituqatigut katiqattarlutit pinnguaqatigiqattarlutillu.
20. **Piliriniarnirarlutit** pijjarlugit kappiagijauvattut niqissaqattianginnirmut nunalinnu najuqtanginni silarjuami katimaniujunik piliriviujuunillu, atuliqujulutillu Niqissaqattiaqullugit Namminirlu Aulagunnarlutit: Inuit

piliriangit Aulattilutit Ukiuqtaqtuup Imanganni Atuinnaqtaalinnit piliriattigut ammalu Alaaska Inuit Niqinginni Tigumiaqtanginni Pigiarutinik, ammalu asinginni inunnut aulataulutit, pilirinasuarlutit takunnaqtanginni Inuit Nirjutinginni Aulataujunik Katimaniujunik, saqqiilutit piliriqatiqarlutit asinginni Ukiuqtaqtumi Inunni nilliaqatigijunaqtanginni paqqittininginni, pijunnarninginni, unikkaarunnarningit aulattininginnillu niqissaqarnirmit.

21. **Tussirarlutit** gavamakkutinni piliriariniarniraqsimajangit kajusitillugit piliriqatiqarninginni Inunnit qaujimaninginnillu atulititlutit piliriniarninginni, atuagarnit angirutinginnillu inuit nunaqutinginni, attuaniqarninginnut iqalulirinimut niqissaqattianimullu, makualu Angirutit Maligaqanngittunit Imavimi Iqalugasuqattaqtunik Qitinganni Ukiuqtaqtuup Imavinganni ammalu angirutiliuriaqarninginni Ukiuqtaqtuu Imavingannut suurlu Ukiuqtaqtumi Imanuvimmi (Bering Sea) Sila Asijjipallianingannut Makimagunnarluni piliriqatiqattillugit taimaalluaq Inunnit.
22. **Piliriniarnirarlutit** katimajinut Nunaqaqqaqtuminiit Niqilirinirmit Saqqiqsimajunik Silarjuami Katujjijunik Niqilirinimut Katimajinik, pigiarutinginnillu paqqijauqullugit tamakkua takussauttiaqullungit amisutigullu ajjiungningit saqqijaqtarlutit ajjiungninginni asivaqattarninginni, iqalugasunninginni niqissaqsunirmullu pijunnautinginni.
23. **Nalunaiqsikannirlutit** Inuit sivukkatarlutit illtunirmut mikillivaallitittikannirasuarlutillu sila asijjipallianinganni sivulliqpaujjaunginnarluni, saqqiilutal silarjuami tavvattautigi kamaqullugit taimaalluaqtitaunnginninginni silamut attuqtausimaninginnut makuninga pijunnautinik tigusimajanginni namminiq pilirijunnarnirmut tamakkuninga isumaliurnirmut iliqqusiuvaltut Ukiuqtaqtumi.
24. **Kajusilutit** nilliajuttigiqattainnarlugu silarjuami piqujaujuq ammalu kamaginasuarninginni silarjuami uqquusivallianinganni quvvasikkaniqtumit 1. 5 °C–mut. Ammalu taimaalluaq piqatautinnarasuarlugit Inuit sila asijjipallianingannunajunik ikajuutissanillu nunalinnit, avittuqsimajunik, kanatami silarjuami.
25. **Nalunaijakkannirlugit** Inuit ilagijauullarimmata ukiuqtaqtumi avatittinni. Silarjuaq ilisaqsisimagiaqarnat avatittinni, piluaqtumit imavimmi sikunillu, tamakkua atuqtallariummata silarjuami uqquusivallianirmut maligaqtigut, uumajullu ajjiingittut makualu timingit qanuittuugiaqarningit uumanasuttiarningillu silarjuami. Ukiuqtaqtuq paqqijaugialik piliriqatiqattarlutit inunnit.
26. **Piliriniarnirarlutit** piqataunginnarlutit Silarjuami Katujjijinit Pilirijunik Sila Asijjipallianingannut [UNFCCC]; Parisimi (Paris) Angirutik; Katimajit Pilirijunik [Cops]; Ammalu Aulattijit Parnattingit [FWG] Nunalit Ammalu Nunaqaqqaqtuminiit Piqujanginni [LCIPP] ilisarjauqullugit uppirijaulutillu pijariaqarninginnillu Inunnit sivulitit ammalu Inuit qaujimajatuqanginni sila aulattijutinginnut, qimirjaulutit ammalu piqujarnit isumaliurnimillu.
27. **Nilliaqunnarlutit** kiinaujalirinnitigut ikajuqtuqtaulutit Inuit nalunaiqtattiaqsimalutit ammalu sivukkaqtailutit sila asijjipallianingannut illtunirmit mikillivaallitittinasuarnimullu parnautinik kamagijauttiaqullugit ullumilisait sivunittinillu assuruutauqattalaqtut ammalu kinnguumajait nunalinnit.
28. **Ajauqturlugit** gavamaujut ilisaqsiqulugit ilaakkuunganiraininginni pivalliajunik pijariiqsimajunillu silarjuanit, nilliajuttuqattarlutit tamakkua kajusititaunasuarlutit makimajjutissait saqqiilugillu kiinaujanik Inunnut pijaujunarajaqtunik ajjituinnalunginni Silalirinirmit attuqtaujunnaqtunik.

Nunalinnit ammalu pitaqanngittut-G20-mit silarjuami qimirritulugulu nunaqaqqaqtuminirnuungajunik iluani silarjuap avatittinni pilirivimit kiinaujaqtigut ikajuqtaujunnaqullugit.

29. **Kajusituinnarlutit** quvvariaqtikannirlugit Inuit Qaujimajatuqangit isumaliurniaqtillugit pilirianginni ammalu nilliajjuuniaqtillugit, nunalinnillu tusaumatittilit, avittuqsimajunik, kanatami, silarjuamilu silalirinirmut qaujisarnirmit, qaujimanirmit asinginni, piqujaliurnirmit sila pijjutigillugu aulattijjutaugunnaqtunik pigiarutitik, makuningalu Inuit Qaujimajatuqanginni iluaniittunik katimavinnit quvvariaqtitaqattarlutit pijumaninginni malillutit.
30. **Piliriarnirarlutit** atuuttarlutit Inuit Ukiuqtaqtumi Katimajingit (ICC) Ujjiurnirmit Gavamaujunik Ajjiingittunik Sila Asijjipallianingannut (IPCC), piqasiutilugit ikajuqtigiiqattarlutit Inuit Qaujimajatuqanginni tigumiaqtiit pijittittarlutit titirannaqullugit ammalu saqqiiqattarlutit, nilliajuqattarlutit nunaqaqqaqtuminiit pilirijimmariulutit Nunaqaqqaqtuminiillu Qaujimaninginni Tigumiaqtiit Nilliagunnarlutit Taakkununga Gavamaujunik Ajjiingittunik Sila Asijjipallianingannut (IPCC)
31. **Ikajuqtuilutit** nunalinni qaujisarajaqtunik saqqijaaqtittigajaqtunik atuliqullugit Inuit ujjiurunarninginni iliqqusiujuunik.
32. **Piliriarnirarlutit** kajusilutit nilliajuunginnarlutit mikillivaalliqjillutit pitaqarunniittinasuarlutillu surunnaqtualunnit anirnitinnut (black carbon), qilamikainnaruluk piusikainnagalaatuinnaqtaqtumit, Ukiuqtaqtutinni pitaqarunniirlutit tamakkua umiarjuallu ingirraluaqattarninginni uqsualunit atunnginiqsugasuarlutit nunalinni Ukiuqtaqtumi uummaquttivauniqsanit aturaluarlutit tamanna akikijaangittuugaluaq asijjirasuarlugu kisiani attannginiqsugajaqtuq taimaittunit aturluni.
33. **Tillugit** Inuit Ukiuqtaqtumi Katimajingit (ICC) Sivuliqtiit Katimajiralaangit uqaqatiqarunnarlutit inuqutittinni tamakkuninga imavinnit, sikunit imaiillu avatingit, kamagijauttiarasuarlutit isumaaluutigjavut, tamakkua tusaqtautiqattarlutit kisutuinnait asijjiqtut.
34. **Piliriarnirarlutit** aivaqataujunnarlutit maligaqtigut aturniaqtunit tamakkuninga Silarjuami Katujjijinik Maligarnit Imavimmi (UNCLOS) piusuariaqaratta piluaqattangilluta imarmiutarnit ajiungimmata kanatami killiqarninginni (BBNJ), nilliajuqattarlutit ilisarijaulutit nunaqaqqaqtuminiit pijunnautingit kamagijariaqatqangillu Nunaqaqqaqtuminiit Aturiaqarninginni BBNJ-nit aulajjutinut.
35. **Nilliagunnarlutit** pijunnattiaqullugit Inuit, aturunnarlutit, namminiqarlutit, aulattilutit, kamagijaqarlutillu nunanginni imanginni kajusiinnarlutillu inuunasunnivut piluanngillutillu asivaqattarlutit tatigiqattarattigu niqittiavait piqqusikkullu annaumanasuarniujut attanaqtumiiqunagit Ukiuqtaqtumi uumajungit najugangillu ammalu niqissaqattianginnarjumlutit.
36. **Piliriarnirarlutit** qimirrulutit qanuqtuurutitik aulattigunnarlutillu attuqtausimangittunik killinginni aullaqattaqtunik Kanatami Kalaafiillu Nunaanut piusivaalliqullugit asivarniuvattut, atuliqujilutillu Pikialasursuaq Katimajinginni.
37. **Tussirarlutit** Inuit Ukiuqtaqtumi Katimajingit (ICC) Sivuliqtiit Katimajiralaangit qaujisarlutit piliriassatigut, makualu iliqqusiujuunik kiinaujaqtigullu parnallutit, qaujisarnurmut maannaujuq atuqtauvattunik

gavamattinnut killiqaqtut aulaningit inuttinni iluani Inuit Nunanginni. Tamanna piliriaz qaujisaqtaugialik ajjigiinnginninginni maligaqtigut piqujaqtigullu tamatuminga piliriatigarnimut uqaqatigiqaqtariaqarninginni gavamakgunni nalunangittiaqtunit aturunnarlutit qangatajutiqlarlutit asiani nunalirjuaningaqtunik Inuit Nunangannuqtunik killinginni ikaqtunik asianingaqtnik.

38. Angirlutit piqataunginnaqattarlutit uqaqatigiinnimit attanaqtumiittailimanirmut Ukiuqtaqtumi umiarjuakkuuqpattunik, avatittinni maligaqarlutit atuagarnillu imalirinirmuungajunik silalu suruqpalliaqunagu ammalu pavvisattaungillutit umiarjuanut, atuliqtittilutit Ukiuqtaqtumi Nalunaikkutiqlarlutit ammalu Nalunaikkummi 2-mit katimaqatigaqattarlutit piqataulutit Ukiuqtaqtumi Katimajinginnut nutaanillu katimaqatigaqattarlutit qanulingalirninginni Silarjuami Imalirinirmut Katujjiqatiguit.

39. Tussiarlutit gavamakgunni piliriatigattiaqullugit aulattijutit kinnguumajajunik Inuit Nunanginni nutaarnit, angijuutinillu tigusinuarlugit pigiarutissanillu pivallialutit nunalinnit, sivulliqpautilugit illuit, imaq, kinaalullu, imakut ingirranijut, uummaqutiit, tusaumaqattautiliriniq uajakkuuqtunik, kikkutuinnait attanaqtumiiqunagit aanniaqtaillimajuliriniq asingillu inulirinirmuungajunik illuqtunik. Aulajjutinik aaqqissuillutit kamagijaulutit tusaumatittiarlugit inuqutingitigut, silamilu asijjipalligaluaqtilugit makitagunarluni, kiinaujanillu pijunarlutit tamakua Inunnut pijaugunnarjuumigajarngata.

**Issivautanga ammalu Sivuliqtiit Katimajingit Inuit Ukiuqtaqtumi Katimajinginnut
nalunaqsivut 2022-mi Inuit Ukiuqtaqtumi Katimajingit Nalunaqsillutit
angiqtuinnaullutit tigusivut
Katimajijunit 14-nganni Arraagutamaaqsiutinganni Katimatillugit Inuit Ukiuqtaqtumi
Katimajingit Julai 21-ni 2002.**

Inuit Ukiuqtaqtumi Katimajingit (ICC) Issivautaq
Tali Sampu Turu

Inuit Ukiuqtaqtumi Katimajingit (ICC) Kalaait Nunaani
Hajalmar Tal, Issivautaup Tungilinga
Nuka Kiliiman, Katimaji

Inuit Ukiuqtaqtumi Katimajingit (ICC) Kanata
Maanika Iul-Kanajuq Issivautaup Tungilinga
Liisa Qupirruuluk, Katimaji

Inuit Ukiuqtaqtumi Katimajingit (ICC) Alaaska
Jim Sitaat, Issivautaup Tungilinga
Viura Matkaap, Katimaji

Inuit Ukiuqtaqtumi Katimajingit (ICC) Sikaatka
Liupav Taian, Issivautaup Tungilinga
Iliina Kamikaja, Katimaji